

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Біологія людини та фізична реабілітація

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПЕРШИЙ (магістерський)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: магістр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 09 Біологія

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 091 Біологія та біохімія

ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ магістр з біології та біохімії

КВАЛІФІКАЦІЯ В ДИПЛОМ Ступінь вищої освіти «Магістр»

Спеціальність: 091 Біологія та біохімія

Освітня програма: «Біологія людини та фізична реабілітація»

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

/ Фалько Н.М. /

(протокол № 16 від 04 червня 2024 року)

Оновлена освітня програма вводиться в дію з «01» вересня 2024 р.

Ректор _____ Н.М. Фалько

Наказ № 44/01-05 від 04.06.2024 р.

Запоріжжя 2024 р

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

Освітньої програми

Біологія людини та фізична реабілітація

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми
(Наказ № від р.)

підпис

П.І. Горлов
прізвище, ім'я, по-батькові

Завідувач випускової кафедри

підпис

*****
прізвище, ім'я, по-батькові

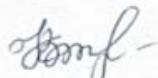
Голова Вченої ради
хіміко-біологічного

факультету

підпис

С.М. Подорожний
прізвище, ім'я, по-батькові

Начальник навчального відділу

підпис

О.В. Котенко
прізвище, ім'я, по-батькові

Голова науково-методичної
ради МДПУ ім. Б.Хмельницького

підпис

О. В. Бунчук
прізвище, ім'я, по-батькові

Голова комісії Вченої ради
МДПУ ім. Б.Хмельницького
з експертизи якості

освітніх програм спеціальностей

підпис

Н.А. Сегеда
прізвище, ім'я, по-батькові

ПЕРЕДМОВА

Склад розробників освітньої програми:

1. Керівник групи, к.б.н., доцент кафедри

біології людини та екології

П.І. Горлов

2. Член групи, доктор. біол. н., завідувач кафедри

ботаніки і садово-паркового господарства

О.В. Жуков

3. Член групи, канд. біол. н., доцент кафедри

біології людини та екології

*****

4. Член групи, канд. біол. н., кафедри

біології людини та екології

В.С. Будакова

5. Член групи, канд. біол. н., доцент,

декан хіміко-біологічного факультету

С.М. Подорожний

6. А. Чернієнко – здобувач другого освітнього рівня за спеціальністю 091 Біологія та біохімія

Рецензії-відгуки:

1. Канд. медичних наук, в. о. доцента, завідувача кафедри фізичної терапії, ерготерапії Мелітопольського інституту екології та соціальних технологій вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» Н.О. Ходаніч.
2. Доктор. біол. н., професор, Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара О.М. Кунах.

Гарант освітньої програми:

Горлов Петро Іванович, к.б.н., доцент. (Наказ 23/01-05 від 11.05.2023 р)

Актуалізовано:

ОП введення в дію (рік)	Затверджена Вченого радою протокол №16 від 29.06.2023 р., наказ № 36/01-05 від 29.06.2023 р			
Дата виходу стандарту та посилання на стандарт	Наказ МОН №1457 від 21.11.2019 https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-ovsita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/091-Biolohiya-1.pdf			
Перегляд ОП Дата та номер протоколу засідання Вченої ради університету	№ від "" червня 2024 р			
Підпись гаранта				
ПІБ гаранта ОП	П.І. Горлов			

Профіль освітньої програми «Біологія людини та фізична реабілітація»

зі спеціальності 091 «Біологія та біохімія»

1 – Загальна інформація		
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького	
Рівень вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	другий (магістерський) магістр з біології та біохімії Спеціальність 091 Біологія та біохімія	
Офіційна назва професійної програми	«Біологія людини та фізична реабілітація»	
Тип програми	Освітньо-професійна	
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,4 роки	
Наявність акредитації	2026 р.	
Цикл/рівень	FQ-ЕНЕА – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень..	
Передумова	На основі освітнього ступеня "Бакалавр" (НРК 6), "Магістр" (НРК 7)	
Мова(и) викладання	Українська	
Термін дії освітньої програми	5 років	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.mdpu.org.ua/	
2 - Мета освітньої програми		
Підготовка фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері біології або у процесі навчання, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і передбачають застосування законів, теорій та методів природничих наук.		
3 – Характеристика освітньої програми		
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	09 Біологія 091 Біологія та біохімія <i>Об'єкт вивчення:</i> структура, функції і процеси життєдіяльності біологічних систем різного рівня організації, закономірності протікання онто- та філогенезу і сукцесійної динаміки; біорізноманіття та еволюція живих систем, їх взаємодії з навколошнім середовищем, реакції за різних умов існування; значення живих істот у біосфері, народному господарстві, охороні здоров'я. <i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері біології або у процесі	

	<p>навчання, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і передбачають застосування законів, теорій та методів природничих наук.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> будова, функції та процеси життєдіяльності, систематика, методи дослідження неклітинних форм життя, прокаріот і еукаріот. Структурні та функціональні характеристики біологічних систем на різних рівнях організації. Механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації в організмів. Форми взаємовідносин між мікро- та макроорганізмами. Еволюційні ідеї органічного світу. Будова та функції імунної системи, механізми імунних реакцій, їх регуляція і контроль. Поняття, концепції, принципи, закони сучасної біологічної науки та їх використання для оцінки стану біологічних систем різного рівня організації, представлення та використання результатів біологічних досліджень.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> методи лабораторних та польових біологічних досліджень, статистичної обробки експериментальних даних та інтерпретації результатів біологічних досліджень, інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> живі об'єкти, біологічні моделі, сучасні прилади та устаткування для лабораторних і польових біологічних досліджень, спеціалізоване програмне забезпечення та комп'ютерні засоби.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна академічна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Фокус програми, має спеціалізовану спрямованість, базується на сучасних наукових знаннях про цінності загальної і прикладної біології, проблем збереження здоров'я та зміцнення здоров'я з акцентом на фізичну реабілітацію, традиційні та інноваційні підходи до їх вирішення.
Особливості програми	Особливості програми є: практико-орієнтований підхід; використання інноваційних підходів до викладання; орієнтованість на особистісне зростання; особистісно-орієнтований підхід до здобувачів, дотримання високих стандартів академічної добродетелі; можливість наукового зростання та проведення прикладних досліджень на базі лабораторії фізіологічних досліджень, центру здоров'я МДПУ імені Богдана Хмельницького, виробничої практики за фахом, в межах наукових програм і проектів. Високий рівень підготовки

	<p>фахівців обумовлений наявністю в Університеті наукових шкіл, високим рівнем кадрового та матеріально-технічного забезпечення освітнього та наукового процесу, інтегрованістю у світовий науковий простір.</p> <p>Ключові слова: біологічні системи, біологічні явища і процеси, біобезпека, медико-біологічні методи адаптація, реабілітація.</p>
--	---

4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність випускників до працевлаштування	<p>Магістр за освітньо-професійною програмою «Біологія людини та фізична реабілітація» за спеціальністю 091 Біологія та біохімія може переважно працювати в таких галузях, як охорона здоров'я, фізична культура; освіта; наука і наукове обслуговування.</p> <p>Магістр здатний викладати біологію в середній школі і біологічні дисципліни у вищих навчальних закладах, працювати на посаді молодшого наукового співробітника лабораторії науково-дослідного закладу, в наукових і методичних установах на посадах, передбачених для заміщення спеціалістами з повною вищою освітою типовими номенклатурами посад, Випускники можуть працювати (згідно Національного класифікатору України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010ДК 003:2010 [Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text]</p>
Подальше навчання	Мають право продовжити навчання на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти та набувати часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти.

5 - Викладання та оцінювання

Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через практику (навчальні лабораторії та виробництво). Основні форми освітнього процесу: лекції, семінари, практичні заняття, лабораторні роботи, курсова робота, самостійна робота на основі підручників та конспектів, консультації із викладачами. Дистанційне навчання за допомогою університетського Центру освітніх дистанційних технологій (http://www.dfn.mdpu.org.ua/)
Оцінювання	Рейтингова бально-накопичувальна система оцінювання знань. Поточний та підсумковий контроль у формі письмових чи комбінованих іспитів, заліків та диференційованих заліків, комплексного іспиту, публічного захисту курсової

	роботи та атестаційного екзамену.
--	-----------------------------------

6. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	<p>ЗК01. Здатність працювати у міжнародному контексті.</p> <p>ЗК02. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК04. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК05. Здатність розробляти та керувати проектами.</p> <p>ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p>
Спеціальні компетентності (ФК)	<p>СК01. Здатність користуватися новітніми досягненнями біології, необхідними для професійної, дослідницької та/або інноваційної діяльності.</p> <p>СК02. Здатність формулювати задачі моделювання, створювати моделі об'єктів і процесів на прикладі різних рівнів організації живого із використанням математичних методів та інформаційних технологій.</p> <p>СК03. Здатність користуватися сучасними інформаційними технологіями та аналізувати інформацію в галузі біології і на межі предметних галузей.</p> <p>СК04. Здатність аналізувати і узагальнювати результати досліджень різних рівнів організації живого, біологічних явищ і процесів.</p> <p>СК05. Здатність планувати і виконувати експериментальні роботи з використанням сучасних методів та обладнання.</p> <p>СК06. Здатність прогнозувати напрямки розвитку сучасної біології на основі загального аналізу розвитку науки і технологій.</p> <p>СК07. Здатність діагностувати стан біологічних систем за результатами дослідження організмів різних рівнів організації</p> <p>СК08. Здатність презентувати та обговорювати результати наукових і прикладних досліджень, готовувати наукові публікації, брати участь у наукових конференціях та інших заходах.</p>

СК9. Здатність застосовувати законодавство про авторське право для потреб практичної діяльності.

СК10. Здатність використовувати результати наукового пошуку в практичній діяльності.

СК11. Базові теоретичні знання видів профілактики та методів терапії при різних порушеннях стану здоров'я організму людини.

СК12. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері фізичної реабілітації, спортивної медицини та надавати реабілітаційну допомогу людям з вадами розвитку.

7. Програмні результати навчання

- ПР1. Володіти державною та іноземною мовами на рівні, достатньому для спілкування з професійних питань та презентації результатів власних досліджень.
- ПР2. Використовувати бібліотеки, інформаційні бази даних, інтернет ресурси для пошуку необхідної інформації.
- ПР3. Здійснювати злагоджену роботу на результат у колективі з урахуванням суспільних, державних і виробничих інтересів.
- ПР4. Розв'язувати складні задачі в галузі біології, генерувати та оцінювати ідеї.
- ПР5. Аналізувати та оцінювати вплив досягнень біології на розвиток суспільства.
- ПР6. Аналізувати біологічні явища та процеси на молекулярному, клітинному, організменному, популяційно-видовому та біосферному рівнях з точки зору фундаментальних загальнонаукових знань, а також за використання спеціальних сучасних методів досліджень.
- ПР7. Описувати й аналізувати принципи структурно-функціональної організації, механізмів регуляції та адаптації організмів до впливу різних чинників.
- ПР8. Застосовувати під час проведення досліджень знання особливостей розвитку сучасної біологічної науки, основні методологічні принципи наукового дослідження, методологічний і методичний інструментарій проведення наукових досліджень за спеціалізацією.
- ПР9. Планувати наукові дослідження, обирати ефективні методи дослідження та їх матеріальне забезпечення.
- ПР10. Представляти результати наукової роботи письмово (у вигляді звіту, наукових публікацій тощо) та усно (у формі доповідей та захисту звіту) з використанням сучасних технологій, аргументувати свою позицію в науковій дискусії.
- ПР11. Проводити статистичну обробку, аналіз та узагальнення отриманих експериментальних даних із використанням програмних засобів та сучасних інформаційних технологій.
- ПР12. Використовувати інноваційні підходи для розв'язання складних задач

біології за невизначених умов і вимог.

ПР 13. Дотримуватися основних правил біологічної етики, біобезпеки, біозахисту, оцінювати ризики застосування новітніх біологічних, біотехнологічних і медико-біологічних методів та технологій, визначати потенційно небезпечні організми чи виробничі процеси, що можуть створювати загрозу виникнення надзвичайних ситуацій.

ПР14. Дотримуватись норм академічної добродетелі та навчання та провадження наукової діяльності, знати основні правові норми щодо захисту інтелектуальної власності.

ПР15. Уміти самостійно планувати і виконувати інноваційне завдання та формулювати висновки за його результатами.

ПР16. Критично осмислювати теорії, принципи, методи з різних галузей біології для вирішення практичних задач і проблем.

ПР17. Уміння використовувати теоретичні знання різних видів профілактики та методів терапії при різних порушеннях стану здоров'я організму людини та реабілітаційні заходи щодо покращення загального стану організму; демонструвати знання основних принципів збереження й зміцнення здоров'я, формування ціннісних орієнтацій щодо здорового способу життя.

ПР18. Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програм

Кадрове забезпечення	Відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187. Навчально-виховний процес на 100% забезпечується науково-педагогічними працівниками, які володіють методологією наукової діяльності, досвідом проведення власних наукових досліджень, науково-педагогічної та управлінської діяльності у вищій школі, мають ступінь доктора або кандидата наук і вчене звання, постійно підвищують свою кваліфікацію. Усі викладачі ОПП Біологія людини та ізична реабілітація мають діючі профілі в наукових мережах GoogleScholar, ResearcherID, ORCID, публікації у фахових і наукометричних виданнях. Зв'язок з практикою освітньо-професійної програми забезпечується широкою участю в освітньому процесі фахівців-практиків у сфері біології. Група забезпечення, гарант та викладацький склад, який забезпечує реалізацію програми, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами.
Матеріально-технічне забезпечення	Програма забезпечена необхідним обладнанням, устаткуванням, інструментарієм, аудиторним фондом згідно постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187. Освітньо-професійна програма забезпечена науково-дослідними лабораторіями з сучасним обладнанням і приладами. Наукова база досліджень представлена
Інформаційне	Комп'ютерні класи, навчально-методичні комплекси, підручники

та навчально-методичне забезпечення	та дидактичні матеріали згідно постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187. Здобувачі за ОПП мають безкоштовний доступ до інформаційних ресурсів баз періодики SCOPUS, Web of Science, Science Direct. Освітні компоненти забезпечені електронними курсами освітніх компонентів. Перевірка на plagiat проводиться Unicheck.
--	---

9. Академічна мобільність

(регламентується Постановою КМУ №579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12 серпня 2015 року)

Внутрішня академічна мобільність:

На основі двосторонніх договорів між МДПУ та університетами України.

Міжнародна академічна мобільність:

На основі двосторонніх договорів між МДПУ та закладами вищої освіти – партнерами зарубіжних країн.

Національна кредитна мобільність	Підтримується в рамках угод з іншими закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	В межах міжнародної співпраці з зарубіжними партнерами
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти здійснюватиметься на умовах контракту у відповідності до ліцензійного обсягу

1. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ (СТРУКТУРО-ЛОГІЧНА СХЕМА)

Шифр	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1.Обов'язкові компоненти ОП			
ОК-01	Історичний розвиток біологічних систем	4	Диф. залік
ОК-02	Адаптогенез у біологічних системах	4	екзамен
ОК-03	Наукова та проектна діяльність Модуль 1. Методологія наукових досліджень Модуль 2. Управління проектами	4	залік
ОК-04	Основи відновлювальної терапії	3	екзамен
ОК-05	Охорона праці в галузі	3	екзамен
ОК-06	Механізми онтогенезу	3	екзамен
ОК-07	Екологічна фізіологія людини	4	екзамен
ОК-08	Актуальні проблеми нейрореабілітації	3	залік
ОК-09	Популяційна біологія	3,5	залік
ОК-10	Іноземна мова для академічного спілкування	3	екзамен
ОК-11	Спортивна фізіологія та медицина	3,5	залік

ОК-12	Соціальна та психологічна реабілітація	3	екзамен
ОК-13	Прикладні аспекти біохімії	3	зalік
ОК-14	Реабілітація дітей з вадами розвитку	3	екзамен
ОК-15	Біоетика та біобезпека	3	екзамен
ОК-16	Виробнича практика (зі спеціальності)	9	Диф. залік
	Атестація (підготовка та захист кваліфікаційної роботи)	6	
	Атестація (складання кваліфікаційного екзамену з біології)	1,5	
	Усього за обов'язковою частиною	66	

2. Вибіркові компоненти ОП (освітні компоненти даної освітньої програми, інших освітніх програм та освітні компоненти для реалізації широких освітніх потреб (Каталог вибіркових освітніх компонентів на сайті університету))

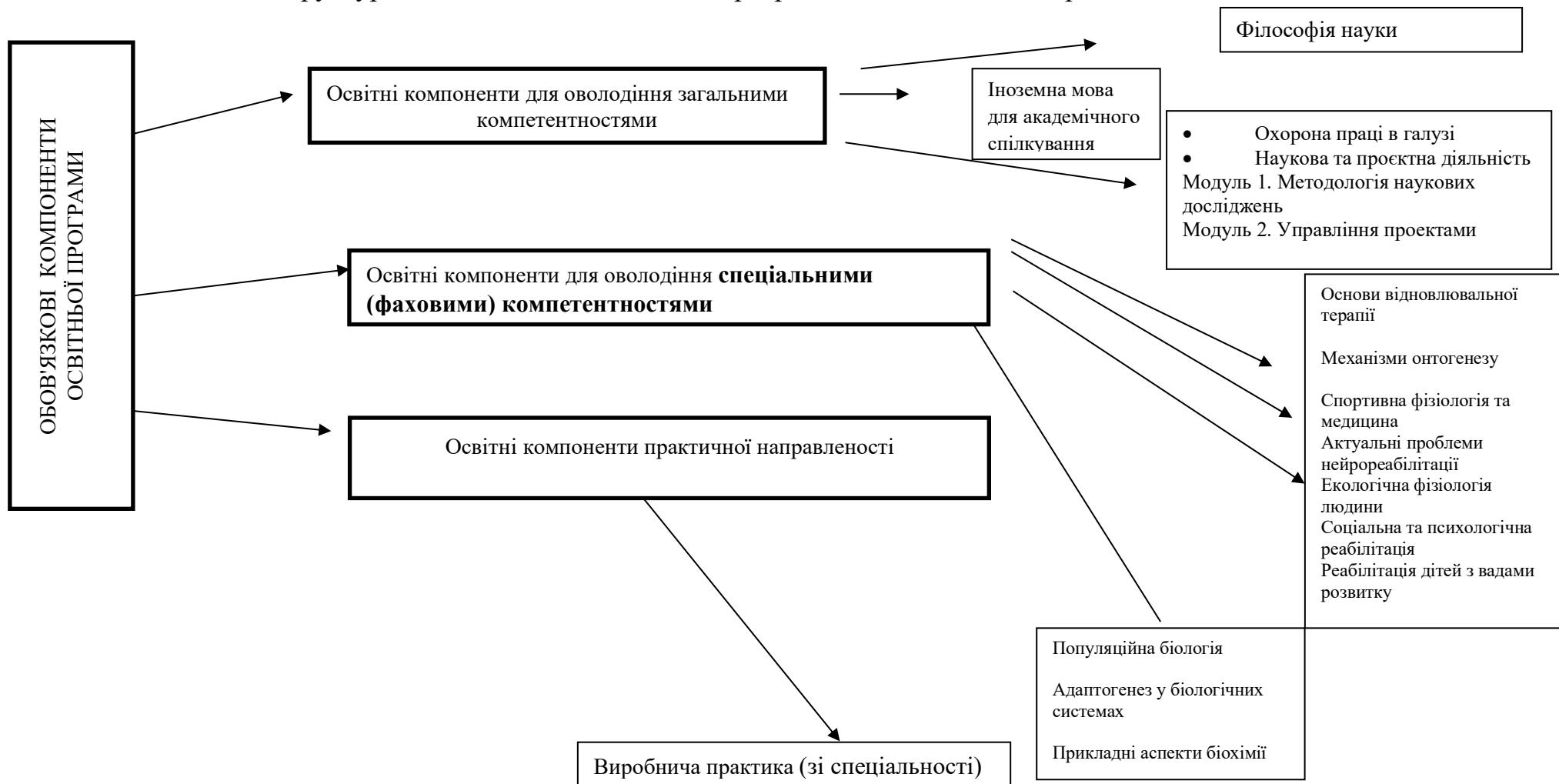
(здобувач обирає 24 кредити, у тому числі інших ОПП та рівнів) Вільний вибір: 1 рік навчання - 12 кредитів; 2 рік навчання -12 кредитів

BK-01		4	залік
BK-02		4	залік
BK-03		4	залік
BK-04		4	залік
BK-05		4	залік
BK-06		4	залік
	Усього за вибірковою частиною	24	
	Загальна кількість	90	

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної спеціалізованої теоретичної або практичної задачі біології із застосуванням фундаментальних положень і методів природничих наук, яка характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації;</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.</p> <p>Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.</p>
Вимоги до кваліфікаційного іспиту	Кваліфікаційний екзамен має передбачати оцінювання результатів навчання, визначених стандартом та освітньою програмою.

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми Біологія. Фізична реабілітація

2.3. Структурно-логічна схема

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ

ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	I K	ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	ЗК05	ЗК06	СК0 1	СК0 2	СК0 3	СК0 4	СК0 5	СК0 6	СК0 7	СК08	СК0 9	СК10	СК1 1	СК12
OK-01	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK-02	+	+																	
OK-03	+			+	+	+	+	+	+	+			+						
OK-04	+																	+	+
OK-05	+															+			
OK-06	+								+										
OK-07	+									+									
OK-08	+																+		
OK-09	+											+	+	+					
OK-10	+											+	+						
OK-11	+																	+	
OK-12	+																	+	
OK-13	+		+	+						+		+							
OK-14	+		+	+	+	+	+				+			+	+				
OK-15	+																+	+	
OK-16	+		+													+			

**5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТИВ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ
КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

	ПР1	ПР2	ПР3	ПР4	ПР5	ПР6	ПР7	ПР8	ПР9	ПР10	ПР11	ПР12	ПР13	ПР14	ПР15	ПР16	ПР17	ПР18
OK-01					+													
OK-02	+			+														
OK-03		+						+	+	+								
OK-04																		+
OK-05														+				
OK-06					+													
OK-07						+	+							+				
OK-08																		+
OK-09						+												
OK-10						+	+											
OK-11																+	+	
OK-12																		+
OK-13				+	+	+												
OK-14	+	+	+				+	+	+	+	+	+		+	+			
OK-15																	+	
OK-16															+	+		

6. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького базується на основі вимог Закону України «Про вищу освіту», «Про освіту» та Стандартів і рекомендацій забезпечення якості у європейському просторі вищої освіти (ESG 2015).

Система внутрішнього забезпечення якості (якості освітньої діяльності та якості вищої освіти) в університеті згідно законодавства передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

Нормативна база системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
- Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
- Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
- Положення про гарантів освітніх програм у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
- Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.
- Положення про атестацію здобувачів ступеня доктора філософії.
- Положення про Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
- Положення про комісію Вченої ради Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького з експертизи якості освітніх програм спеціальностей.
- Положення про науково-методичну раду Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

- Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
  - Положення про вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
  - Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіти Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана.
  - Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
  - Положення про ректорський контроль якості підготовки здобувачів вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
  - Положення про запобігання академічного plagiatu в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
  - Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної (атестаційної) комісії в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
  - Положення про виробничу (педагогічну) практику здобувачів третього рівня вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
  - Положення про організацію та проведення вхідного контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
  - Положення про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
  - Положення про студентське самоврядування Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
  - Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету.
  - Положення про рейтингове оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
  - Положення про рейтингову комісію з питань оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
  - Положення про визнання іноземних документів про освіту у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
- Система внутрішнього забезпечення якості в університеті реалізується через діяльність Центру експертизи та моніторингу якості освітнього процесу, Комісії Вченої ради з експертизи якості освітніх програм спеціальностей, Науково-методичної ради, Комісії з питань наукової етики та запобігання plagiatu в освітній діяльності, Комісії Вченої ради з розвитку іншомовної освіти, Центру освітніх дистанційних технологій, Центру соціологічних досліджень у співпраці із навчальним відділом, іншими структурними підрозділами Університету, органами студентського самоврядування, Асоціацією випускників Університету на принципах прозорості та відкритості до різноманітних ініціатив всіх груп стейкholderів.

7. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

1. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) –
https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
2. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) –
<https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ceead970-518f-11e7-a5ca-01aa75ed71a1/language-en> ; <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
3. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) –
http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Co_mm_unique_AppendixIII_952778.pdf
4. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011 –
<http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standardclassification-of-education-isced-2011-en.pdf> ; <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standardclassification-education-isced>
5. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013 –
<http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/internationalstandardclassification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailedfielddescriptions-2015-en.pdf>
6. Закон «Про вищу освіту» – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
7. Закон «Про освіту» – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
8. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. –
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
9. НРК, 2019 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
10. Перелік галузей знань і спеціальностей, 2015 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
11. Указ Президента України «Питання європейської та євроатлантичної інтеграції» від 20 квітня 2019 р. № 155/2019 – <https://www.president.gov.ua/documents/1552019-26586>
12. Проект ЄС TUNING (приклади результатів навчання, компетентностей) –
<http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
13. Національний глосарій: вища освіта, 2014 –
<http://erasmusplus.org.ua/korysnainformatsiia/korysni-materialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandy-ekspertivshchodo-zaprovalzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?start=80>
14. Ращевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія –
<http://erasmusplus.org.ua/korysna-11informatsiia/korysnimaterialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandy-ekspertivshchodozaprovalzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsesu.html?start=80>
15. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації –
<http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3materialynatsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovalzhennia-instrumentivbolonskohoprotsesu.html?start=80>
16. https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/05/470_osvitnya-programa_18.04.2023.pdf